

NAVOIY VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI

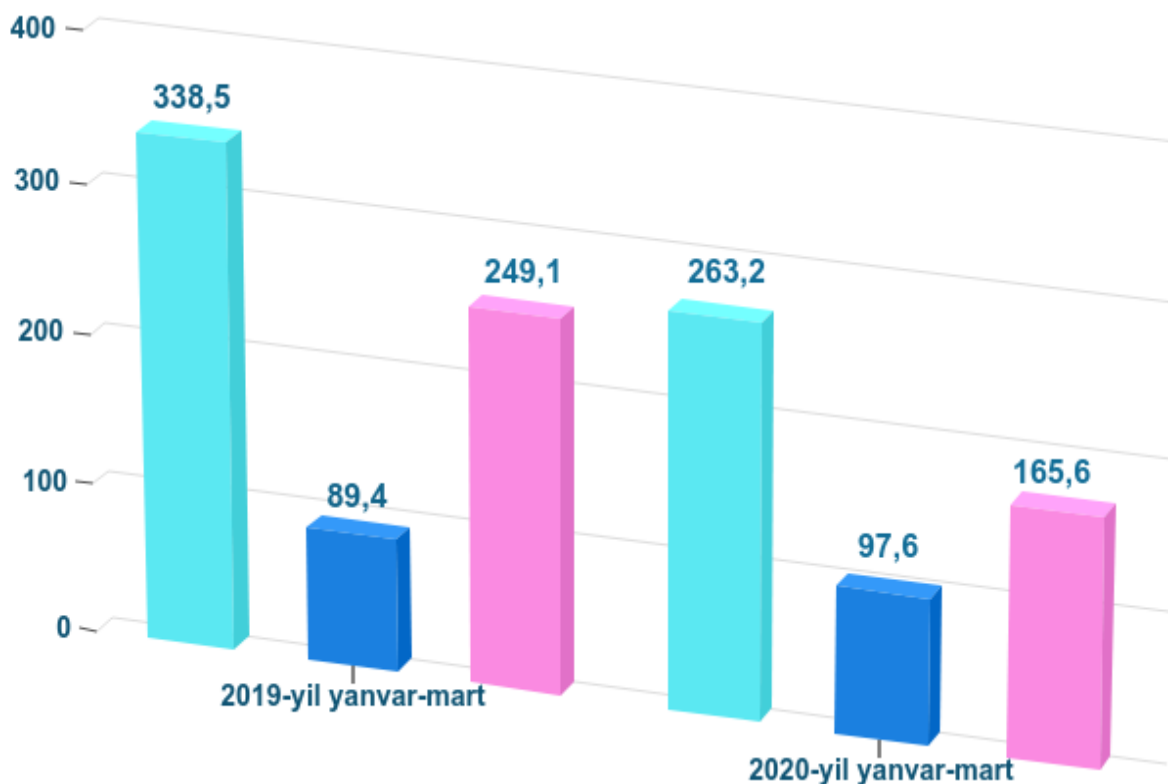
(2020- yil yanvar-mart*)

Mamlakatimizda olib borilayotgan islohotlar xorijiy davlatlar bilan savdo aloqalarining jadal o'sishiga xizmat qilmoqda. Xususan, viloyatning eksport salohiyatini oshirish bo'yicha qarorlar mahalliy kompaniyalarga tashqi bozorlarda ko'proq tajriba orttirishga imkon beradi. Pirovardida ular jahon savdosida raqobatdosh ustunlikka ega bo'ladilar.

Ushbu yo'nalishda amalga oshirilgan islohotlar natijasida 2020- yilning yanvar-mart oylarida viloyatning tashqi savdo aylanmasi hajmi 263,2 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2019- yilning mos davriga nisbatan 77,8 % ni tashkil etdi. Ushbu ko'rsatkichdan eksport hajmi 97,6 mln. AQSh dollariga (o'tgan yilning mos davriga nisbatan 109,1 %) va import hajmi esa 165,6 mln. AQSh dollariga (o'tgan yilning mos davriga nisbatan 66,5 %) yetdi. Hisobot davrida – 68,0 mln. AQSh dollari qiymatida passiv tashqi savdo aylanmasi qayd etildi.

Navoiy viloyatning tashqi savdo aylanmasi

(mln. AQSh dollari)

* dastlabki ma'lumot

2020- yil yanvar-mart oylarida hududlar bo'yicha tashqi savdo aylanmasi hajmi

Tuman va shahar nomi	Tashqi savdo aylanmasi hajmi, ming AQSH dollar	2019- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da
Navoiy viloyati	263 229,9	77,8
Navoiy sh.	150 792,7	70,2
Zarafshon sh.	1506,1	125,6
<i>tumanlar:</i>		
Karmana	60 598,0	174,1
Konimex	863,7	2,6 b.
Qiziltepa	11 686,7	172,1
Navbahor	10 322,9	4,1 b.
Nurota	6 209,4	2,1 b.
Tomdi	166,6	122,8
Uchquduq	636,3	2,1 b.
Xatirchi	3 374,9	50,1
Bo'linmaydigan hajm	17 072,6	-

2020- yil yanvar-mart oylarida tashqi savdo aylanmasi 263,2 mln. AQSh dollarini 2019- yilning mos davriga nisbatan 77,8 foizni tashkil qilmoqda.

2020- yil yanvar-mart oylarida tashqi savdo aylanmasi

	Jami mln. AQSH dollar	2019- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da	Jamiga nisbatan ulushi, %
Tashqi savdo aylanmasi	263,2	77,8	100,0
MDH davlatlari	71,4	57,4	27,1
Boshqa davlatlar	191,8	89,5	72,9

Viloyatimiz 58 dan ortiq mamlakatlar bilan tashqi savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. Tashqi savdo aylanmasining dunyo davlatlari qatoriga nisbatan salmoqli hissasi Fransiyada (14,7 %), Rossiya Federatsiyasida (14,1 %), Xitoy Xalq Respublikasida (12,5 %), Litvada (9,6 %), Koreya Respublikasida (8,8 %), Kanada (8,7 %), Qozog'istonda (7,0 %), AQShda (5,0 %), Turkiyada (4,7 %) va Qirg'iz Respublikasida (4,6 %) qayd etilgan.

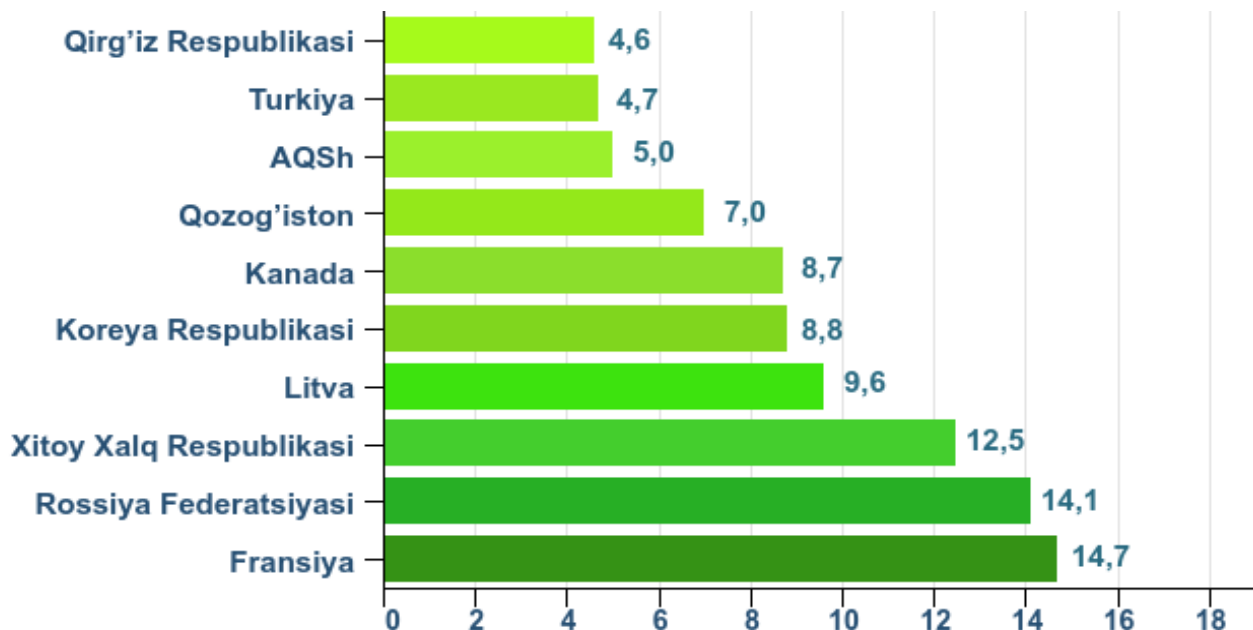
Navoiy viloyati bilan tashqi savdo aylanmasi eng yuqori bo'lgan davlatlar

(2020- yil yanvar-mart, mln. AQSh dollari,)

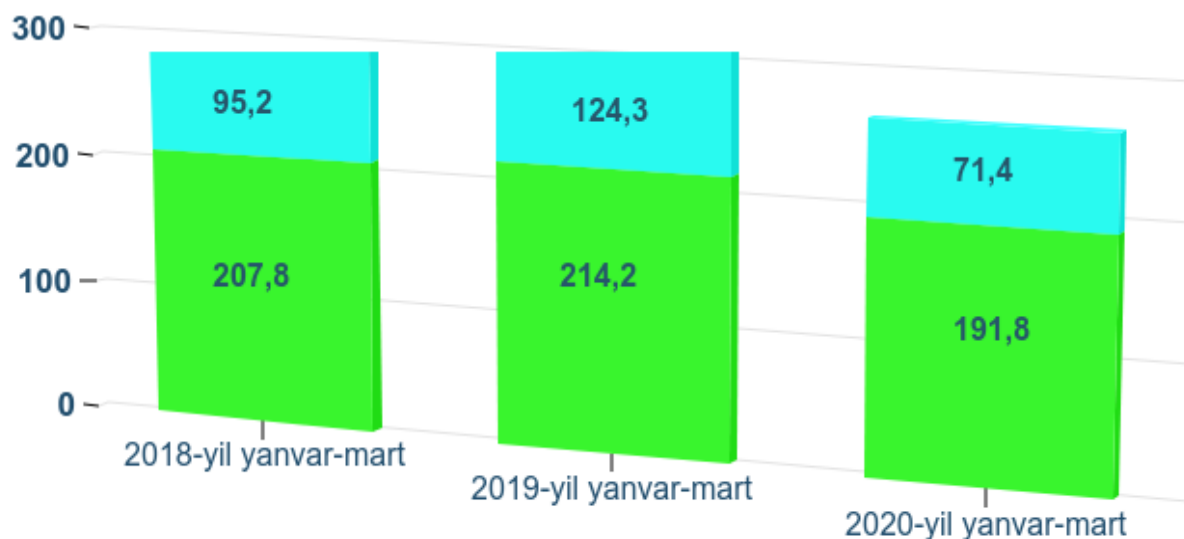
Davlat nomi	TSA	Eksport	Import	Viloyat TSA dagi ulushi, %
Fransiya	38,6	35,8	2,8	14,7
Rossiya Federatsiyasi	37,0	10,6	26,4	14,1
Xitoy Xalq Respublikasi	33,0	2,1	30,9	12,5
Litva	25,4	1,1	24,3	9,6
Koreya Respublikasi	23,3	-	23,3	8,8
Kanada	23,2	23,2	-	8,7
Qozog'iston	18,5	1,2	17,3	7,0
AQSh	13,1	-	13,1	5,0
Turkiya	12,4	6,9	5,5	4,7
Qirg'iz Respublikasi	12,3	12,2	0,1	4,6

2020- yil yanvar-mart oylari yakunlariga ko'ra MDH mamlakatlari bilan savdo hajmi 71,4 mln. AQSh dollarini tashkil qildi va viloyatning tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 27,1 % ga yetdi.

Jami tashqi savdo hajmida eng katta ulushga ega bo'lgan mamlakatlar, (2020- yil yanvar-mart, %)

Viloyatning tashqi savdo aylanmasida MDH mamlakatlari va boshqa xorijiy davlatlarning hajmlari dinamikasi (mln. AQSh dollari)

● MDH mamlakatlari ● Boshqa mamlakatlar

Boshqa xorijiy davlatlarning tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 72,9 % ga yetib (191,8 mln. AQSh dollari) 2019- yilning mos davridagi tashqi savdo aylanmasiga nisbatan 89,5 % ni tashkil qildi.

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo'yicha 20 ta yirik hamkor-davlatlar orasidan 4 ta davlatda, ya'ni Fransiya (33,0 mln. AQSh dollari), Kanada (23,0 mln. AQSh dollari), Qirg'iz Respublikasi (12,1 mln. AQSh dollari) va Turkmaniston (0,9 mln. AQSh dollari) bilan faol tashqi savdo balansi kuzatilgan. Qolgan 16 ta davlatlar bilan passiv tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

Navoiy viloyatining ayrim hamkor davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi dinamikasi

(mln. AQSh dollari)

Davlat nomi	2018- yil yanvar-mart	2019- yil yanvar-mart	2020- yil yanvar-mart
Fransiya	38,4	42,6	38,6
eksport	38,0	42,0	35,8
import	0,4	0,6	2,8
saldo	37,6	41,4	33,0
Rossiya Federatsiyasi	31,9	42,9	37,0
eksport	6,0	9,0	10,6
import	25,9	33,9	26,4
saldo	-19,9	-24,9	-15,8
Xitoy Xalq Respublikasi	93,4	78,9	33,0
eksport	16,4	23,0	2,1
import	77,0	55,9	30,9
saldo	-60,6	-32,9	-28,8
Litva	3,3	3,1	25,4
eksport	0,1	1,2	1,1
import	3,2	1,9	24,3
saldo	-3,1	-0,7	-23,2
Koreya Respublikasi	4,1	12,2	23,3
eksport	-	-	-
import	4,1	12,2	23,3
saldo	-4,1	-12,2	-23,0
Kanada	0,1	0,2	23,2
eksport	0,1	-	23,0
import	-	0,2	-
saldo	0,1	-0,2	23,0

(mln. AQSh dollari)

Davlat nomi	2018- yil yanvar-mart	2019- yil yanvar-mart	2020- yil yanvar-mart
Qozog'iston	4,5	10,8	18,5
eksport	1,0	1,1	1,2
import	3,5	9,7	17,3
saldo	-2,5	-8,6	-16,1
AQSh	10,8	11,0	13,1
eksport	-	-	-
import	10,8	11,0	13,1
saldo	-10,8	-11,0	-13,1
Turkiya	10,3	29,5	12,4
eksport	4,0	2,8	6,9
import	6,3	26,7	5,5
saldo	-2,3	-23,9	1,4
Qirg'iz Respublikasi	0,3	1,3	12,3
eksport	0,1	1,3	12,2
import	0,2	-	0,1
saldo	-0,1	1,3	12,1
Germaniya	6,7	2,5	2,9
eksport	-	-	0,1
import	6,7	2,5	2,8
saldo	-6,7	-2,5	-2,7
Finlandiya	-	-	2,7
eksport	-	-	-
import	-	-	2,7
saldo	-	-	-2,7
Yaponiya	12,5	12,5	2,4
eksport	-	3,5	0,2
import	12,5	9,0	2,2
saldo	-12,5	-5,5	-2,0

(mln. AQSh dollari)

Davlat nomi	2018- yil yanvar-mart	2019- yil yanvar-mart	2020- yil yanvar-mart
Italiya	1,7	2,8	2,2
eksport	-	-	-
import	1,7	2,8	2,2
saldo	-1,7	-2,8	-2,2
Estoniya	0,3	0,8	1,9
eksport	-	-	-
import	0,3	0,8	1,9
saldo	-0,3	-0,8	-1,9
Ukraina	3,3	0,5	1,8
eksport	0,3	0,3	0,8
import	3,0	0,2	1,1
saldo	-2,7	0,1	-0,3
Chexiya Respublikasi	0,5	0,3	1,7
eksport	-	-	-
import	0,5	0,3	1,7
saldo	-0,5	-0,3	-1,7
Polsha	0,4	0,2	1,5
eksport	-	-	0,2
Import	0,4	0,2	1,3
saldo	-0,4	-0,2	-1,1
Turkmaniston	0,9	0,8	1,3
eksport	0,9	0,7	1,1
import	-	0,1	0,2
saldo	0,9	0,6	0,9
Latviya	2,0	0,1	0,9
eksport	-	-	-
import	2,0	0,1	0,9
saldo	-2,0	-0,1	-0,9

TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI

2020- yil yanvar-mart oylarida hududlar bo'yicha eksport hajmi

Tuman va shahar nomi	Eksport hajmi ming AQSH dollar	2019- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da
Navoiy viloyati	97 570,3	109,1
Navoiy sh.	67 286,9	94,6
Zarafshon sh.	674,5	4,4 b.
<i>tumanlar:</i>		
Karmana	6 490,0	124,5
Konimex	754,7	2,9 b.
Qiziltepa	8 613,4	2,4 b.
Navbahor	8 678,1	6,8 b.
Nurota	686,1	95,2
Tomdi	156,9	2,3 b.
Uchquduq	552,6	21,1 b.
Xatirchi	2 026,6	81,2
Bo'linmaydigan hajm	1 650,9	-

2020- yil yanvar-mart oylarida eksport 97,6 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2019- yilning mos davriga nisbatan 9,1 foizga o'sish kuzatildi.

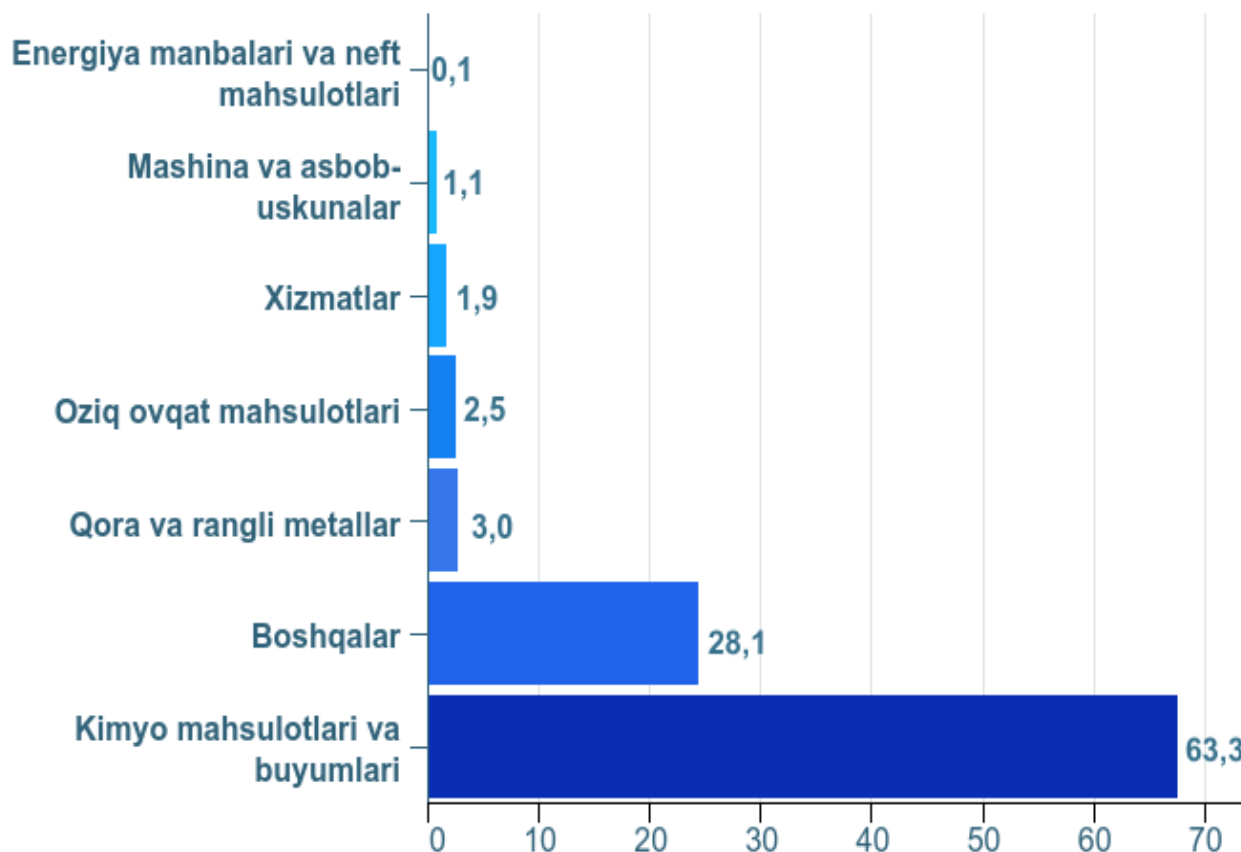
2020- yil yanvar-mart oylarida eksport hajmi

	Jami mln. AQSH dollari	2019- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da	Jamiga nisbatan ulushi, %
Eksport hajmi	97,6	109,1	100,0
MDH davlatlari	26,1	2,0 b.	26,7
Boshqa davlatlar	71,5	93,6	73,3

Xalqaro iqtisodiy aloqalarning rivojlanishi eksportning barqaror o'sishiga ko'maklashadi va bu o'z navbatida ma'lum natijalarga erishish uchun zamin yaratadi. Jumladan, hisobot davrida tovarlar va xizmatlar eksportida ishtirok etgan davlatlar soni 29 tani tashkil etdi.

Tovar va xizmatlar eksporti tarkibi,
(2020- yil yanvar-mart, %)

Hisobot davrida tovarlar va xizmatlar eksporti bilan shug'ullanuvchi xo'jalik yurituvchi subyektlarning eksport hajmi 97,6 mln. AQSh dollarini tashkil etdi (2019- yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 109,1 % ni tashkil etdi. Eksport tarkibida asosan katta ulush kimyo mahsulotlari va buyumlari (63,3 %), boshqa mahsulotlar (28,1 %), qora va rangli metallar (3,0 %) hissasiga tog'ri kelmoqda.

2020- yilning yanvar-mart oylarida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko'rsatmoqdaki, tovarlar va xizmatlar tarkibida 2019- yilning mos davriga nisbatan sezilarli o'zgarishlar qayd etildi, biroq, shuni ta'kidlash joizki, 2019- yilning mos davriga nisbatan, energiya manbalari va neft mahsulotlari hamda mashina va asbob-uskunalarining eksporti tarkibida pasayish kuzatildi.

MDH va boshqa xorijiy davlatlar bo'yicha eksport tarkibi (2020- yil yanvar-mart)

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	ming AQSh doll.	2019- yilning mos davriga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	ming AQSh doll.	2019- yilning mos davriga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	ming AQSh doll.	2019- yilning mos davriga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %
Eksport	97 570,7	109,1	100,0	26 064,6	2,0 b.	100,0	71 506,1	93,6	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari	2 454,7	54,2	2,5	1 854,8	151,9	7,1	599,9	18,1	0,8
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	61 733,3	97,3	63,3	1 422,0	5,3 b.	5,5	60 311,3	95,4	84,3
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	107,7	14,2	0,1	-	-	-	107,7	19,3	0,2
Qora va rangli metallar	2 913,2	125,5	3,0	1 651,1	167,9	6,3	1 262,1	94,4	1,8
Mashina va asbob-uskunalar	1 038,3	30,4	1,1	37,0	-	0,1	1 001,3	29,4	1,4
Xizmatlar	1 878,6	70,7	1,9	443,5	75,2	1,7	1 435,1	69,4	2,0
Boshqalar	27 444,9	2,3 b.	28,1	20 656,2	2,1 b.	79,3	6 788,7	3,4 b.	9,5

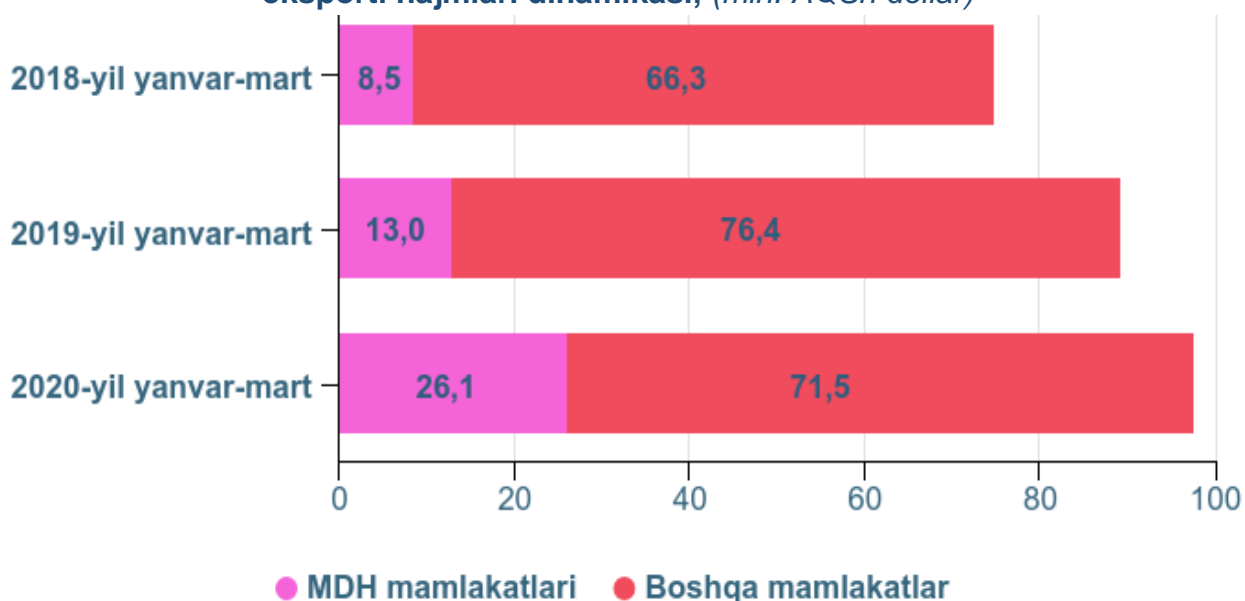
So'nggi uch yil davomida eksport tarkibi dinamikasida diversifikatsiya kuzatildi. Jumladan, boshqa mahsulotlar ulushi 18,2 punktga oshib, 28,1 % ni, xizmatlar 1,1 punktga oshib, 1,9 % ni, mashina va asbob-uskunalar eksporti 0,4 % punktga oshib, 1,1 % ni tashkil etdi.

Eksport tarkibi dinamikasi, %

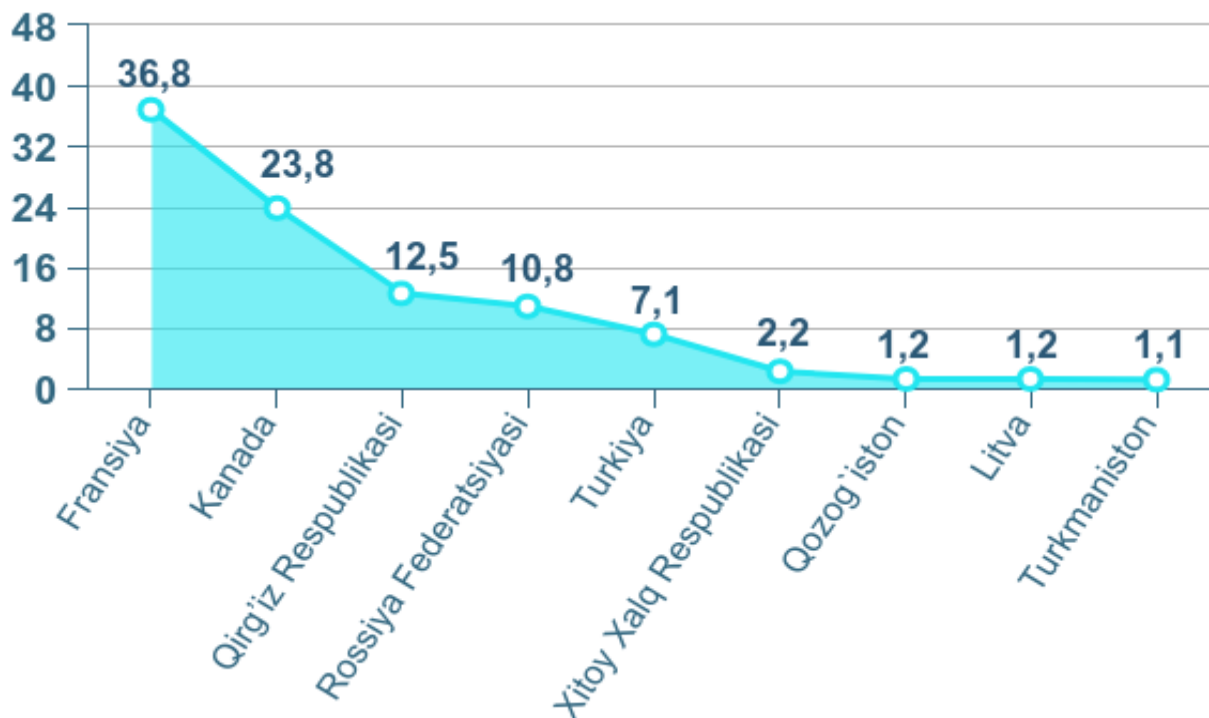
Eksport tarkibi	2018- yil yanvar-mart	2019- yil yanvar-mart	2020- yil yanvar-mart
Jami	100,0	100,0	100,0
Paxta tolasi	-	0,6	-
Oziq-ovqat mahsulotlari	13,0	5,1	2,5
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	72,6	71,0	63,3
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	0,04	0,8	0,1
Qora va rangli metallar	3,0	2,6	3,0
Mashina va asbob-uskunalar	0,7	3,8	1,1
Xizmatlar	0,8	3,0	1,9
Boshqalar	9,9	13,1	28,1

So'nggi yilda MDH mamlakatlariga eksport hajmi oshdi, ularning umumiy eksport hajmidagi ulushi 2019- yil yanvar-mart oylarida 14,5 % bo'lsa, 2020- yil yanvar-mart oylarida esa MDH mamlakatlarning umumiy eksportdagi ulushi 26,7 % ni tashkil etdi.

MDH va boshqa davlatlarga tovar va xizmatlar eksporti hajmlari dinamikasi, (mln. AQSh dollar)

Viloyat eksportida asosiy hamkor davlatlarning ulushi, %
(2020- yil yanvar-mart)

2020- yil yanvar-mart oylarida viloyatning eksport
aylanmasida eng katta ulushga ega bo'lgan mamlakatlar

(mln. AQSH dollar)

Davlat nomi	Eksport aylanmasi	Eksport aylanmasidagi ulushi, %
Fransiya	35,9	36,8
Kanada	23,2	23,8
Qirg'iz Respublikasi	12,2	12,5
Rossiya Federatsiyasi	10,6	10,8
Turkiya	6,9	7,1
Xitoy Xalq Respublikasi	2,1	2,2
Qozog'iston	1,2	1,2
Litva	1,1	1,2
Turkmaniston	1,1	1,1

Tovar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkor davlatlar tarkibida Fransiya (eksport umumiy hajmining 36,8 %), Kanada (23,8 %), Qirg'iz Respublikasi (12,5 %), Rossiya Federatsiyasi (10,8 %), Turkiya (7,1 %), Xitoy Xalq Respublikasi (2,2 %), Qozog'iston (1,2 %), Litva (1,2 %) va Turkmaniston (1,1 %) davlatlari bo'lib ularning jami eksportdagi ulushi 94,4 % ni tashkil etmoqda. Hamkor mamlakatlarning tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha jug'rofiyasi 29 davlatga yetdi.

Viloyatda asosiy hamkor davlatlarga amalga oshirilgan eksport hajmi va o'zgarish sur'atlari % da

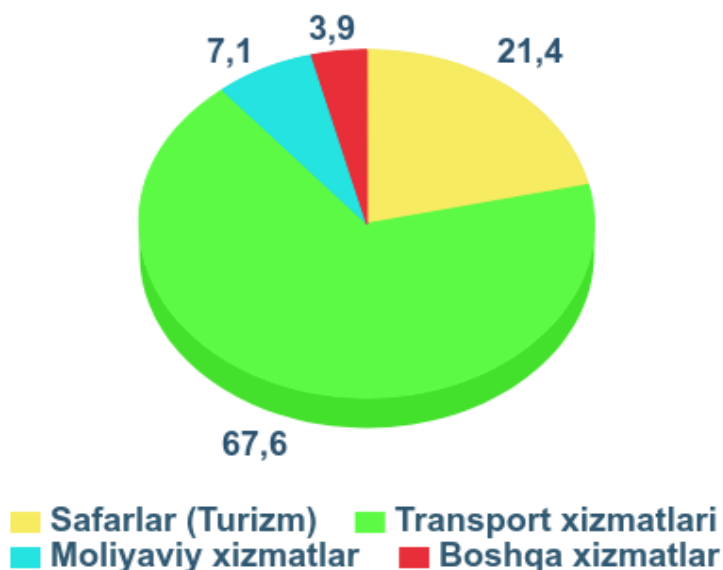
Davlat nomi	Ming AQSh dollari		O'zgarish sur'ati, % da	O'rni
	2019- yil yanvar-mart	2020- yil yanvar-mart		
Fransiya	42 061,4	35 871,1	85,3	1
Kanada	46,2	23 228,5	502,8 b.	2
Qirg'iz Respublikasi	1 332,8	12 170,5	9,1 b.	3
Rossiya Federatsiyasi	9 013,7	10 561,0	117,2	4
Turkiya	2 772,1	6 882,6	2,5 b.	5
Xitoy Xalq Respublikasi	23 048,8	2 109,0	9,2	6
Qozog'iston	1 069,7	1 187,7	111,0	7
Litva	1 212,4	1 127,9	93,0	8
Turkmaniston	713,4	1 066,1	149,4	9
Ukraina	352,5	756,8	2,1 b.	10
Singapur	235,0	383,0	163,0	11
Iroq	246,2	241,0	97,9	12
Polsha	3,0	208,0	69,6 b.	13
Afg'oniston	272,4	175,4	64,9	14
Yaponiya	3 457,3	171,1	4,9	15
Belarus	151,3	155,1	102,6	16
BAA	235,6	135,5	57,5	17
Tojikiston	79,0	104,9	132,8	18

Ushbu mamlakatlarga eksport qilinayotgan tovarlar tarkibiga asosan kimyo mahsulotlari va buyumlar, boshqa mahsulotlar hamda oziq-ovqat mahsulotlari kiradi.

Viloyatning ayrim davlatlar bilan eksport tarkibi (yanvar-mart, ming AQSh dollari)

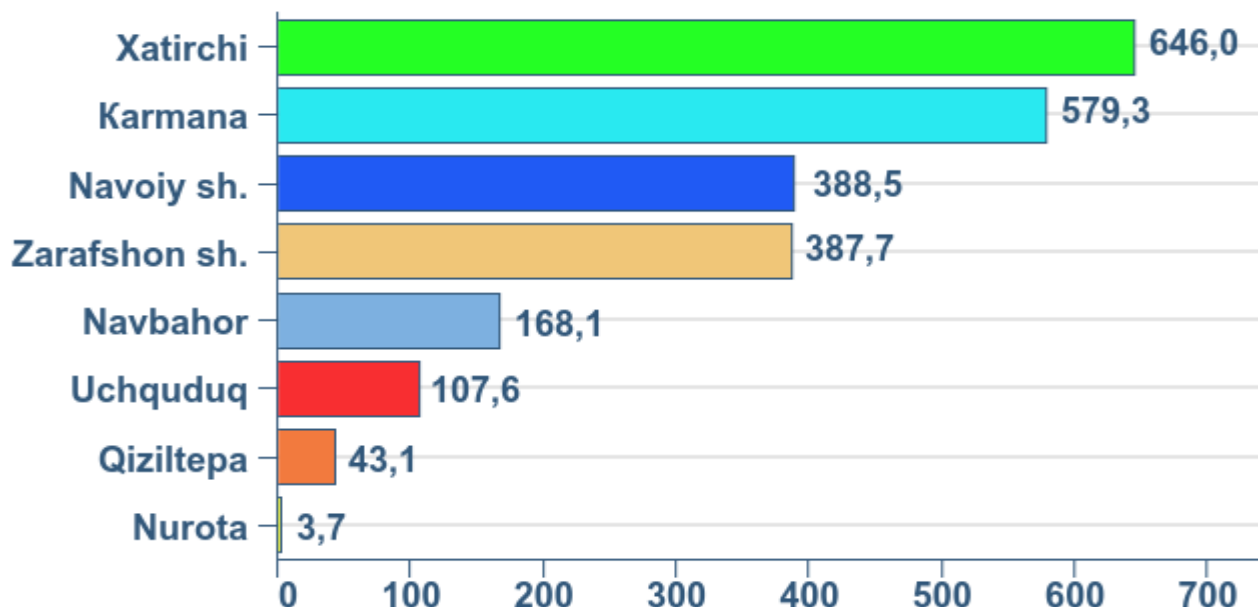
	Fransiya		Kanada		Qirg'iz Respublikasi		Rossiya Federatsiyasi	
	2019 y.	2020 y.	2019 y.	2020 y.	2019 y.	2020 y.	2019 y.	2020 y.
Jami eksport	42 061,4	35 871,1	46,2	23 228,5	1 332,8	12 170,5	9 013,7	10 561,0
oziq-ovqat mahsulotlari	21,0	-	-	-	165,3	678,3	185,9	830,6
kimyo mahsulotlari va buyumlar	42 040,4	35 871,1	-	23 093,5	118,7	1 079,3	-	77,6
energiya manbalari va neft mahsulotlari	-	-	-	-	-	-	197,6	-
qora va rangli metallar	-	-	46,2	135,0	518,9	965,6	-	246,2
mashina va asbob-uskunalar	-	-	-	-	-	3,3	-	-
xizmatlar	-	-	-	-	-	-	572,4	419,4
boshqalar	-	-	-	-	529,9	9 444,0	8 057,8	8 987,2

Xizmatlar eksporti tarkibi (2020- yil yanvar-mart, ulushi %)

2020- yilning yanvar-mart oylarida xizmatlar eksporti hajmi 1878,6 ming AQSh dollarini yoki jami eksport hajmining 1,9 % ini tashkil etib, 2019- yilning mos davriga nisbatan 70,7 % ni tashkil qildi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi transport va safarlar (turizm) xizmatlari hissasiga to'g'ri keldi.

2020- yil yanvar-mart oylarida meva-sabzavot mahsulotlari eksporti (ming AQSH dollar)

2020- yilning yanvar-mart oylarida meva-sabzavot mahsulotlari eksportining hajmi 2 324,2 ming AQSH dollarini tashkil etdi. 2019- yilning mos davriga nisbatan 52,1 foizni tashkil qildi. Meva-sabzavot mahsulotlari va ularni qayta ishlash jami eksport hajmida 2,4 foizni tashkil etmoqda. Shundan eng ko'pi Xatirchi tumani 646,0 ming AQSH dollarini, Karmana tumani 579,3 ming AQSH dollarini, Navoiy shahri 388,5 ming AQSH dollarini, Zarafshon shahri 387,7 ming AQSH dollarini, Navbahor tumani 168,1 ming AQSH dollarini tashkil etmoqda.

Viloyatimizda yetishtirilgan meva va sabzavot mahsulotlarining asosiy bozorlari eksport geografiyasi

Davlat nomi	2019- yil yanvar-mart			2020- yil yanvar-mart		
	Tonna	Ming AQSh dollari	Ulushi, * %	Tonna	Ming AQSh dollari	Ulushi, * %
Rossiya Federatsiyasi	544,1	185,9	4,2	1 463,1	830,6	35,7
Qirg'iz Respublikasi	15,8	162,2	3,6	326,1	674,8	29,0
Qozog'iston	2 348,1	505,9	11,3	290,4	190,9	8,2
Iroq	477,7	222,2	5,0	235,2	181,2	7,8
Belarus	528,5	149,6	3,4	235,0	155,0	6,7
Afg'oniston	174,3	156,9	3,5	521,8	118,2	5,1
Boshqa mamlakatlar	7 830,1	3 080,1	69,0	146,2	173,5	7,5

*- qiymat ifodasidan

TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI 2020- yil yanvar-mart oylarida import hajmi

	Jami mln. AQSh dollari	2019- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da	Jamiga nisbatan ulushi, %
Import hajmi	165,6	66,5	100,0
MDH davlatlari	45,3	40,7	27,4
Boshqa davlatlar	120,3	87,3	72,6

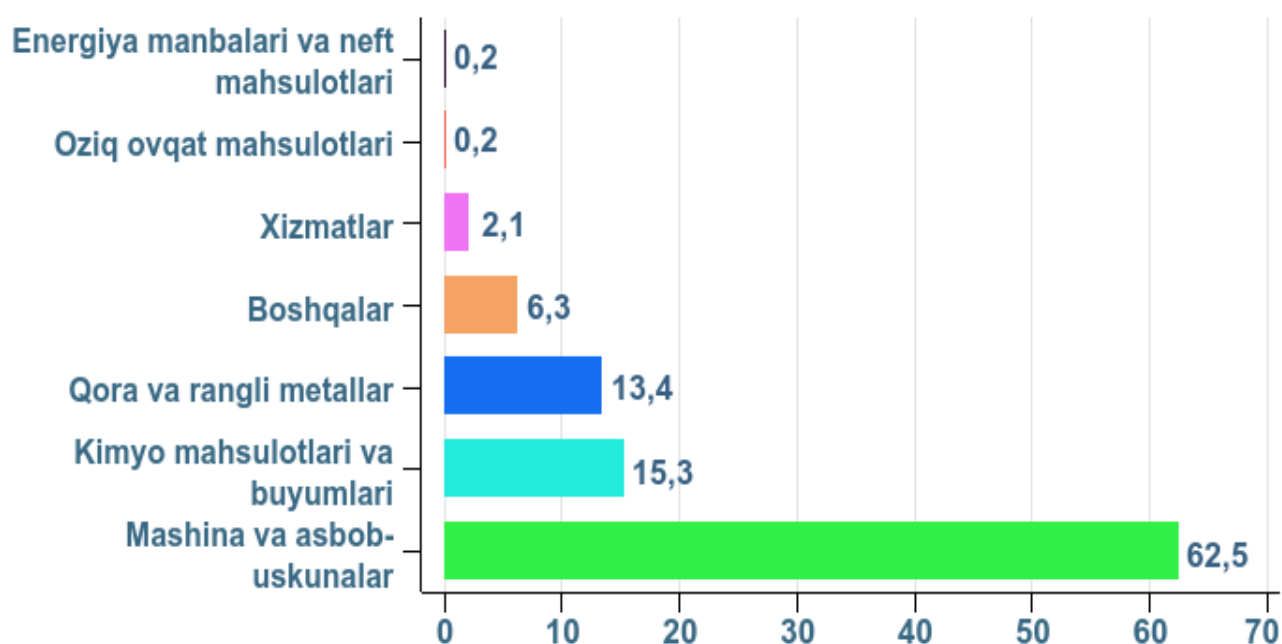
2020- yilning yanvar-mart oylarida import hajmi 165,6 mln. AQSh dollariga (2019- yilning mos davriga nisbatan 66,5 % ga teng) bo'ldi. Import tarkibida eng katta ulush mashina va asbob uskunalar (62,5 %), kimyo mahsulotlari va buyumlar (15,3 %) hamda qora va rangli metallar (13,4 %) hisobiga to'g'ri keldi.

2020- yil yanvar-mart oylarida hududlar bo'yicha import hajmi

Tuman va shahar nomi	Import hajmi ming. AQSH dollar	2019- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da
Navoiy viloyati	165 659,2	66,5
Navoiy sh.	83 505,8	58,2
Zarafshon sh.	831,6	79,4
<i>tumanlar:</i>		
Karmana	54 108,0	182,8
Konimex	109,0	144,0
Qiziltepa	3073,3	97,5
Navbahor	1644,8	132,3
Nurota	5523,3	2,5 b.
Tomdi	9,7	14,5
Uchquduq	83,7	30,5
Xatirchi	1348,3	31,8
Bo'linmaydigan hajm	15421,7	-

Tovar va xizmatlar importi tarkibi, (2020- yil yanvar-mart, %)

Tovar va xizmatlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2020- yilning yanvar-mart oylari mobaynida import qilingan tovarlar hajmi, 165,6 mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

MDH va boshqa xorijiy davlatlardan import tarkibi (2020- yil yanvar-mart)

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	ming AQSh doll.	2019- yilning mos davriga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	ming AQSh doll.	2019- yilning mos davriga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	ming AQSh doll.	2019- yilning mos davriga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %
Import	165 659,2	66,5	100,0	45 326,8	40,7	100,0	120 332,4	87,3	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari	345,4	13,3	0,2	319,9	54,9	0,7	25,5	1,3	0,02
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	25 275,0	110,2	15,3	4 608,4	96,2	10,2	20 666,6	113,9	17,2
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	388,6	195,5	0,2	86,8	179,3	0,2	301,8	2,0 b.	0,3
Qora va rangli metallar	22 247,6	87,2	13,4	18 244,8	184,7	40,2	4 002,8	25,6	3,3
Mashina va asbob-uskunalar	103 554,7	59,5	62,5	14 588,2	16,5	32,2	88 966,5	104,1	73,9
Xizmatlar	3 412,3	157,4	2,1	1 017,0	101,3	2,2	2 395,3	2,1 b.	2,0
Boshqalar	10 435,6	48,3	6,3	6 461,7	102,4	14,3	3 973,9	26,0	3,3

Importning eng katta ulushi, jumladan, mashina va asbob-uskunalar (62,5 %), kimyoviy mahsulotlar va buyumlar (15,3 %), qora va rangli metallar (13,4 %), shuningdek MDH mamlakatlarida qora va rangli metallar (40,2 %), mashina va asbob-uskunalar (32,2 %) ga to'g'ri keldi, boshqa xorijiy mamlakatlarga esa eng katta ulush mashina va asbob-uskunalar (73,9 %) hamda kimyoviy mahsulotlar va buyumlar (17,2 %) hissasiga to'g'ri keldi.

Import tarkibi dinamikasi, %

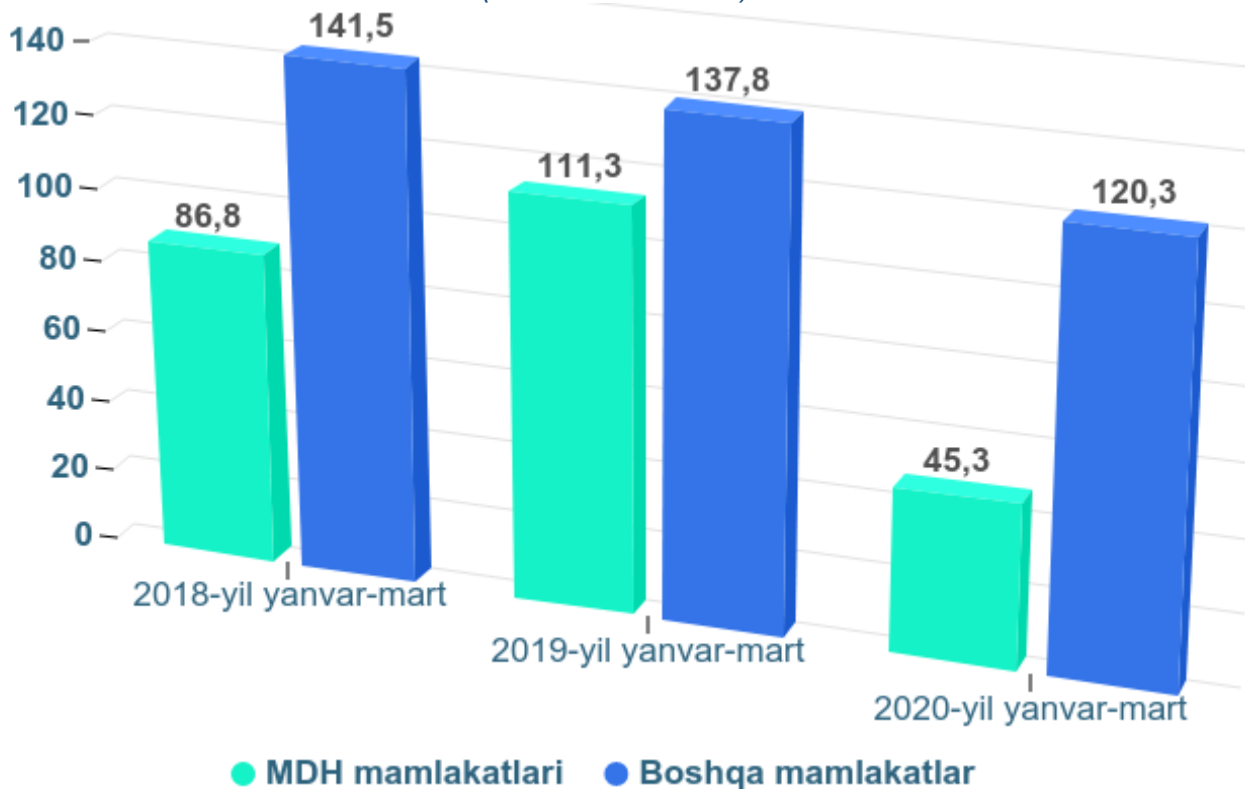
Eksport tarkibi	2018- yil yanvar-mart	2019- yil yanvar-mart	2020- yil yanvar-mart
Jami	100,0	100,0	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari	0,2	1,0	0,2
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	10,0	9,2	15,3
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	0,7	0,1	0,2
Qora va rangli metallar	6,7	10,2	13,4
Mashina va asbob-uskunalar	78,8	69,9	62,5
Xizmatlar	0,8	0,9	2,1
Boshqalar	2,8	8,7	6,3

2020- yil yanvar-mart oylarida import qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibi tahlili shuni ko'rsatdiki, kimyo mahsulotlari va buyumlari 2019- yilning mos davriga nisbatan importning ulushi 9,2 % dan 15,3 % gacha, qora va rangli metallarda importning ulushi esa 10,2 % dan 13,4 % gacha o'sdi, shuningdek mashina va asbob-uskunalar 69,9 % dan 62,5 % ga kamaydi.

MDH mamlakatlari va boshqa xorijiy davlatlar bilan import ulushining dinamikasi joriy davrda ushbu ko'rsatkich 27,4 va 72,6 foizni tashkil etdi.

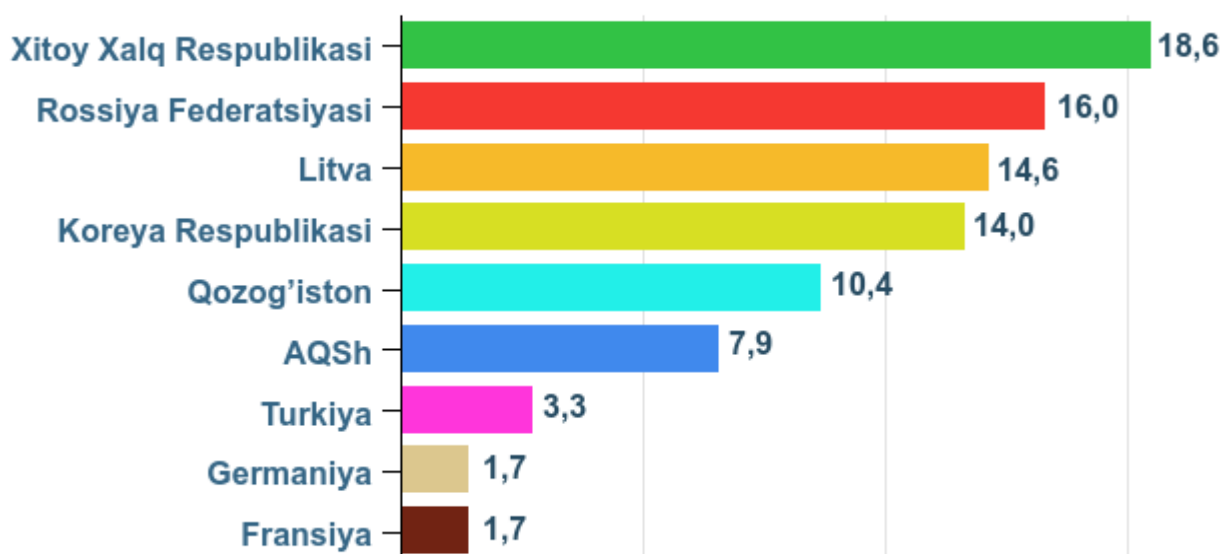
MDH va boshqa xorijiy davlatlardan tovar va xizmatlar importi hajmlari dinamikasi

(mln. AQSh dollari)

Viloyat importida asosiy hamkor davlatlarning ulushi, %

(2020- yil yanvar-mart)

Hisobot davri natijalariga ko'ra, import bo'yicha hamkor-davlatlar orasida Rossiya Federatsiyasini 16,0 % ulushi bilan ortda qoldirgan holda, Xitoy Xalq Respublikasi umumiy import hajmida 18,6 % ulushi bilan birinchi o'rinni egalladi.

2020- yilning yanvar-mart oylarida 50 dan ortiq xorijiy davlatlardan tovar va xizmatlar importi amalga oshirilgan.

2020- yil yanvar-mart oylarida viloyatning import aylanmasida eng katta ulushga ega bo'lgan mamlakatlar

(mln. AQSh dollari)

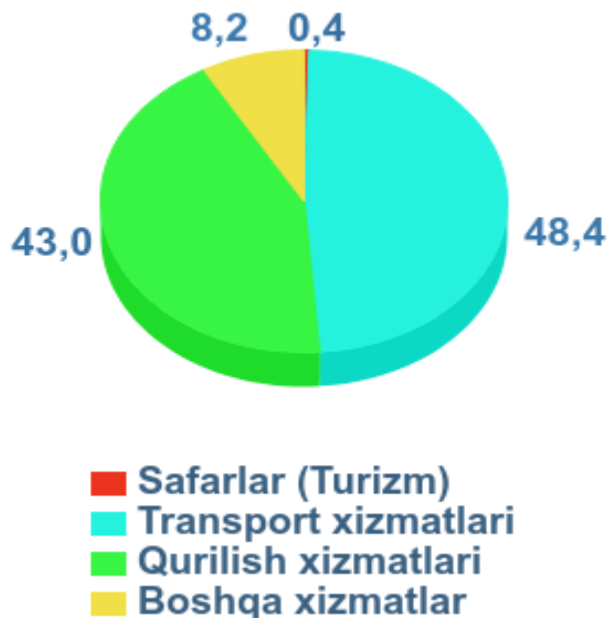
Davlat nomi	Import hajmi	Importdagi ulushi, %
Xitoy Xalq Respublikasi	30,8	18,6
Rossiya Federatsiyasi	26,4	16,0
Litva	24,3	14,6
Koreya Respublikasi	23,3	14,0
Qozog'iston	17,3	10,4
AQSh	13,1	7,9
Turkiya	5,5	3,3
Germaniya	2,8	1,7
Fransiya	2,8	1,7

Shulardan, 9 ta eng yirik bo'lgan Xitoy Xalq Respublikasi, Rossiya Federatsiyasi, Litva, Koreya Respublikasi, Qozog'iston, AQSh, Turkiya, Germaniya va Fransiya hamkor davlatlarining jami import hajmi 146,3 mln. AQSh dollarini tashkil qildi. Bu esa umumiy import hajmining 88,2 % ini tashkil qiladi.

Tovarlar va xizmatlar importidagi yigirma yirik hamkor-davlatlar

Davlat nomi	ming AQSH dollari		O'zgarish sur'ati, % da	O'rni
	2019- yil yanvar-mart	2020- yil yanvar-mart		
Xitoy Xalq Respublikasi	55 853,8	30 845,3	55,2	1
Rossiya Federatsiyasi	33 840,9	26 439,8	78,1	2
Litva	1 872,2	24 265,2	13,0 b.	3
Koreya Respublikasi	12 189,4	23 263,0	190,8	4
Qozog'iston	9 695,8	17 279,2	178,2	5
AQSh	11 011,1	13 120,8	119,2	6
Turkiya	26 725,3	5 506,5	20,6	7
Germaniya	2 484,2	2 819,7	113,5	8
Fransiya	568,3	2 757,3	4,9 b.	9
Finlandiya	-	2 665,1	-	10
Italiya	2 785,2	2 233,1	80,2	11
Yaponiya	8 999,6	2 181,3	24,2	12
Estoniya	759,9	1 950,0	2,6 b.	13
Chexiya Respublikasi	340,8	1 669,7	4,9 b.	14
Polsha	180,2	1 295,5	7,2 b.	15
Ukraina	178,9	1 068,3	6,0 b.	16
Latviya	50,9	896,9	17,6 b.	17
Gonkong	422,6	744,9	176,3	18
Indoneziya	592,3	661,3	111,6	19
Belgiya	33,2	518,8	15,6	20

Xizmatlar importi tarkibi (2020- yil yanvar-mart, ulushi %)

Xizmatlar importi hajmi 3 412,3 ming. AQSh dollarini yoki jami import hajmining 2,1 % ini tashkil etdi va 2019- yilning mos davriga nisbatan 157,4 % ni tashkil etdi. Xizmatlar importi tarkibining asosiy ulushi transport xizmatlari va qurilish xizmatlaridan iborat bo'ldi.

Shu bilan, tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlar va dunyo mamlakatlari bilan olib borilayotgan mustahkam aloqalar natijasida viloyatimizning eksport salohiyati oshib borayotgani yaqqol namoyon bo'lmoqda.

Shuningdek, bir qator soliq, bojxona imtiyozlarining yaratilishi, ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish va raqobatbardosh mahsulotlarni ishlab chiqarilishi milliy mahsulotlarimizni tashqi bozorlarda mustahkam o`rin egallashlari uchun zamin yaratmoqda.

Navoiy viloyati statistika boshqarmasi
Tashqi iqtisodiy faoliyat va
savdo statistikasi bo'limi
Tel (99879) 222-04-36